

KLÍČOVÉ TÉMA¹ Článek 14 Diskriminace a migrace

(Naposledy aktualizováno: 31/08/2023)

Úvod

Diskriminací v souvislosti s migrací se Soud zabýval ze dvou různých hledisek. Na jedné straně Soud posuzoval stížnosti na tvrzenou diskriminaci jednotlivce z důvodu jeho postavení migranta. Na straně druhé se zabýval případy diskriminace z jiných důvodů, které s tématem migrace souvisely.

Diskriminace na základě přistěhovaleckého statusu

- To, že přistěhovalecký status je postavením na základě zákona a nikoli postavením, které je vlastní jednotlivci, nebrání tomu, aby se považovalo za „jiné postavení“ pro účely článku 14. Postavení imigranta má celou řadu právních a jiných důsledků (*Bah proti Spojenému království*, 2011, § 46; *M.T. a ostatní proti Švédsku*, 2022, § 96).
- Argument ve prospěch postavení uprchlíka, které je „jiným postavením“, je ještě silnější, neboť na rozdíl od postavení imigranta neobsahuje postavení uprchlíka prvek volby (*Hode a Abdi proti Spojenému království*, 2012, § 47).
- Vzhledem k tomu, že přistěhovalecký status obsahuje prvek volby, je rozsah prostoru pro uvážení, který je smluvním státům přiznán, širší a nároky na odůvodnění nejsou natolik přísné (*Bah proti Spojenému království*, 2011, § 47).
- Ačkoli existují věcné a právní argumenty ve prospěch tvrzení, že situace osob, které prchají před obecnou situací v zemi původu (doplňková ochrana), a situace osob, které uprchly ze své domovské země z důvodu nebezpečí pronásledování nebo špatného zacházení vztahujícího se k jejich osobě (postavení uprchlíka), není pro účely článku 14 srovnatelná, ani relevantně obdobná, je třeba posoudit konkrétní okolnosti každého případu, zejména s ohledem na právo, kterého se dovolávají (*M.T. a ostatní proti Švédsku*, 2022, § 97–111).

Významné příklady:

- *Anakomba Yula proti Belgii*, 2009 - odmítnutí přiznat cizinci s neoprávněným pobytem právní pomoc ve sporu o popírání otcovství;
- *Bah proti Spojenému království*, 2011 - odmítnutí místního orgánu přiznat osobě bez domova s nezletilým dítětem přednostní právo na sociální bydlení z důvodu, že nezletilá osoba

¹ Vypracováno kanceláří Soudů. Pro Soud není závazné.

Původní text je použit se souhlasem Rady Evropy (Sekce pro vztahy s veřejností a publikaci) a Evropského soudu pro lidská práva (Oddělení správy znalostí). Tento překlad byl zveřejněn na základě dohody s Radou Evropy a Evropským soudem pro lidská práva a je výhradní odpovědností Ministerstva spravedlnosti České republiky.

podléhá kontrole imigračních orgánů;

- *Ponomaryovi proti Bulharsku*, 2011 - povinnost cizinců bez povolení k trvalému pobytu platit školné na středních školách;
- *Hode a Abdi proti Spojenému království*, 2012 - nemožnost sloučení přistěhovalce s dočasným povolením k pobytu na základě uprchlického statusu s manželkou nebo manželem, kterého si vzali až po odchodu ze země původu jako uprchlíci připojili manželé či manželky, kteří jsou na útěku;
- *M.T. a ostatní proti Švédsku*, 2022 - přechodné tříleté období, po které je v případě osob s přiznanou doplňkovou ochranou odloženo sloučení rodiny, na rozdíl od osob s postavením uprchlíka.

Ostatní případy diskriminace v souvislosti s migrací

- Úmluva nezaručuje právo cizince vstoupit do určité země nebo se v ní usadit (*Ibrogimov proti Rusku*, 2011; *Pajić proti Chorvatsku*, 2016; *Novruk a ostatní proti Rusku*, 2016). V případech týkajících se sloučení rodiny nebo zachování vazeb mezi dospělými dětmi a jejich rodiči však může případ spadat „do působnosti“ jednoho nebo více ustanovení Úmluvy nebo jejich protokolů.
- I když článek 8 obecně neukládá povinnost zajistit sloučení rodiny (*Jeunesse proti Nizozemsku* [velký senát], 2014), opatření související s kontrolou imigrace, která jsou v souladu s článkem 8, mohou být diskriminační a mohou porušovat článek 14 (*Abdulaziz, Cabales a Balkandali proti Spojenému království*, 1985; *Biao proti Dánsku* [velký senát], 2016).
- Stěžovatel se nemůže dovolávat existence „rodinného života“ ve vztahu k dospělým osobám, které nepatří do jeho základní rodiny a u nichž nebylo prokázáno, že jsou na stěžovateli nebo stěžovatelce závislí. Vazba mezi dospělými dětmi a jejich rodiči však spadá do oblasti „soukromého života“ ve smyslu článku 8 Úmluvy (*Novruk a ostatní proti Rusku*, 2016, § 88–89), a proto lze v takových případech uplatnit článek 14 ve spojení s článkem 8.

Významné příklady:

- *Biao proti Dánsku* [velký senát], 2016: nepovolení sloučení rodiny s ohledem na stávající vazby s jinou zemí, zatímco se příznivější podmínky pro sloučení rodiny vztahovaly na osoby, které měly dánské občanství po dobu nejméně 28 let;
- *Abdulaziz, Cabales a Balkandali proti Spojenému království*, 1985: zamítnutí žádosti o sloučení rodiny manželům stěžovatelek, které byly legálně a trvale usazeny ve Spojeném království, neboť v případě muže usazeného ve Spojeném království bylo snazší získat povolení ke vstupu nebo pobytu za účelem usazení pro manželku, která není státním příslušníkem Spojeného království, než v případě takto usazené ženy pro svého manžela, který není státním příslušníkem Spojeného království;
- *Kiyutin proti Rusku*, 2011 a *Novruk a ostatní proti Rusku*, 2016: diskriminace HIV pozitivních cizinců v souvislosti s jejich žádostí o povolení k pobytu a/nebo trvalý zákaz opětovného vstupu do Ruska z důvodu jejich zdravotního stavu;
- *Pajić proti Chorvatsku*, 2016: neudělení povolení k pobytu z rodinných důvodů partnerce stejného pohlaví vzhledem k tomu, že příslušné vnitrostátní právo takovou možnost pro páry stejného pohlaví vylučovalo, zatímco pro nesezdané páry rozdílného pohlaví ji umožňovalo;
- *Taddeucci a McCall proti Itálii*, 2016: neudělení povolení k pobytu z rodinných důvodů partnerovi stejného pohlaví s tím, že pouze heterosexuální páry mohou uzavřít manželství a

získat postavení „manžela/manželky“ za účelem sloučení rodiny.

Ostatní odkazy

Průvodce judikaturou:

- [Průvodce migrací](#)
- [Průvodce právy LGBTI osob](#)

Tiskové přehledy:

- [Rovnost žen a mužů](#)
- [Otázky sexuální orientace](#)

Ostatní:

- [Příručka evropského antidiskriminačního práva](#), vydání z roku 2018 vydané Soudem a Agenturou Evropské unie pro základní práva (FRA)
- [Handbook on European law relating to asylum, borders and immigration \(„Příručka evropských právních předpisů v oblasti azylu, hranic a přistěhovalectví“\)](#), vydání z roku 2020 vydané Soudem a Agenturou Evropské unie pro základní práva (FRA)

KLÍČOVÉ ODKAZY NA JUDIKATURU

Významné případy:

- *Bah proti Spojenému království*, č. 56328/07, (neporušení článku 14 ve spojení s článkem 8);
- *Ponomaryovi proti Bulharsku*, č. 5335/05 (porušení článku 14 ve spojení s článkem 2 Protokolu č. 1).

Ostatní případy diskriminace na základě postavení migranta:

- *Anakomba Yula proti Belgii*, č. 45413/07, 10. března 2009 (porušení článku 14 ve spojení s článkem 6);
- *Hode a Abdi proti Spojenému království*, č. 22341/09, 6. listopadu 2012 (porušení článku 14 ve spojení s článkem 8);
- *M.T. a ostatní proti Švédsku*, č. 22105/18, 20. října 2022 (neporušení článku 14 ve spojení s článkem 8).

Ostatní případy diskriminace související s migrací:

- *Abdulaziz, Cabales a Balkandali proti Spojenému království*, 28. května 1985, (porušení článku 14 ve spojení s článkem 8);
- *Ibrogimov proti Rusku*, č. 32248/12 (porušení článku 14 ve spojení s článkem 8);
- *Kiyutin proti Rusku*, č. 2700/10 (porušení článku 14 ve spojení s článkem 8);
- *Pajić proti Chorvatsku*, č. 68453/13, 23. února 2016 (porušení článku 14 ve spojení s článkem 8);
- *Novruk a ostatní proti Rusku*, č. 31039/11 a 4 další, 15. března 2016 (porušení článku 14 ve spojení s článkem 8);
- *Biao proti Dánsku* [velký senát], č. 38590/10, 24. května 2016 (porušení článku 14 ve spojení s článkem 8);
- *Taddeucci a McCall proti Itálii*, č. 51362/09, 30. června 2016 (porušení článku 14 ve spojení s článkem 8);
- *Ibrogimov proti Rusku*, č. 32248/12, 2018 (porušení článku 14 ve spojení s článkem 8).